

‘चेत्रज्ञः’ ध्यानेन स्थानाभिज्ञः, ‘भूत्वा’, देहपातादूर्ध्वं ‘एतानेव’
देवान्, ‘प्रविश्य’, देववत्तदीयं ‘अन्नं’, भुङ्क्ते । ‘एवं’ सर्वमण्य-
ग्निरूपं, ‘यो वेद’, स पुमान् ‘तेषामेव’ देवानां, ‘सलोकतां’
एकलोकनिवासं, ‘सायुज्यं’ एकत्र सहावस्थानञ्च, प्राप्नोति प्राण
च पुनर्मृत्युरहितो भवति ॥

इति दशमोऽनुवाकः ।

अथ एकादशोऽनुवाकः ।

(१) दशमे सावित्राग्न्यवयवानां नामवेदनमुक्तं । एकादशे-
ऽन्वयव्यतिरेकाभ्यां विद्या प्रशस्यते । तत्रादावन्वयव्यतिरेकोप-
युक्तं पुरुषद्वयमुपन्यस्यति । “कश्चिद् वा अस्मात्लोकात्प्रेत्य ।
आत्मानं वेद । अयमहमस्मीति । कश्चित् स्वं लोकं न प्रति-
प्रजानाति” इति । लोके विवेकी विवेकरहितश्चेति द्वौ पुरु-
षौ । तत्र ‘कश्चित्’ विवेकी पुमान्, ‘अस्मात्लोकात्’ प्रत्यक्षतो
दृश्यमानात् देहान्निःसङ्गातात्, ‘प्रेत्य’ विवेकेन स्वयं पृथग्
भूत्वा, ‘आत्मानं’ स्वस्वरूपं, ‘वेद’, केन प्रकारेण वेदेति तदुच्यते,
‘अयं’ सावित्रोऽग्निरादित्यरूपः सर्वात्मकः सः ‘अहमस्मीति’,
वेत्ति । अन्यस्तु ‘कश्चित्’ अविवेकी, ‘स्वं लोकं’ देहेन्द्रियादि-
व्यतिरिक्तं विवेकदृष्ट्यालोकयितुं शक्यं ॥

(२) स्वमात्मानं न वेद तावुमौ पुरुषौ पुनर्विविच्य दर्शयति ।
“अग्निमुग्धो ह्येव धूमतान्तः । स्वं लोकं न प्रतिप्रजानाति ।